

Nr 335

Av herr **Nilsson, Ferdinand**, och herr **Andersson, Torsten**, *angående kommunernas upplåning för vatten- och avloppsanläggningar.*

(Lika lydande med motion nr 360 i Andra kammaren)

Bostadsproduktionen i större eller mindre tätorter är en central faktor i aktuell samhällshushållning. Alldeles särskilt har kommunerna i detta sammanhang pålagts ett betydande ansvar. Hand i hand därmed går tillgodoseendet av tidsenliga sanitära krav då det gäller såväl äldre bebyggelse som dagens bostadsprogram. Såväl sanitär inspektion som s. k. stimulansbidrag har där sin uppgift.

Åter och åter har riksdagen fäst regeringens uppmärksamhet på att statsbidragen till byggande av anläggningar för vatten och avlopp är så otillräckliga, att en mycket stor eftersläpning vid bidragens utbetalning uppstått. Enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens bidragsframställning för 1963/64 uppgick eftersläpningen, uttryckt i *beräknade anläggningskostnader* som ligger till grund för bidragsgivningen, för företag med »påbörjandetillstånd» men som inte fått ut bidragen, till 850 milj. kr. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen konstaterade även då, att eftersläpningen skulle komma att öka, både det då innevarande året och de närmast följande. Under den allt annat än realistiska förutsättningen, att kostnadsutvecklingen förbleve oförändrad, anförde styrelsen då, att om anslaget till bidrag höjdes till 70 milj. kr. — vilket för 1963/64 även skedde — skulle ej blott den aktuella väntetiden för bidragens försenade utbetalning något förkortas utan även småningom eftersläpningen inom ett årtionde eller närmare bestämt under budgetåret 1972/73 kunna vara avverkad. — För nu kommande budgetår 1964/65 föreslår departementschefen ett till 80 milj. kr. förhöjt anslag. I samband härmed anges — under samma dubiösa förutsättning om oförändrade kostnader — att detta skulle tänkas avveckla eftersläpningen under 1970/71.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har erinrat om de ränteförluster som denna eftersläpning medför för kommunerna. Det har också påpekats att det är kostnader för sådana anläggningar i landskommunerna som särskilt påverkat läget med hänsyn till längre ledningar osv. Annorlunda uttryckt är det landskommuner som har särskild kännning av det oefferrättliga läget. Då sådana kommuner ofta har i förhållande till pågående upprustningar av tätorter — förutsättningar för en vettig lokalisering, som bevarar människor och skatteunderlag — svaga ekonomiska resurser och inte kan pressa det befintliga skatteunderlaget vidare, är i själva verket lånevägen den realistiska utvägen att klara behovet av vatten- och

avloppsanläggningar. Och det måste understrykas att sådana företag är oundgängliga förutsättningar för bostadsbyggandet. Det är fråga om att klara en flaskhals som stänger utvecklingen i bra många fall. Här är inte enbart fråga om de orimligt långa väntetiderna på bidragen, väntetider som urholkar bidragsbeloppen och försvagar det stöd som väl ändå var avsett. Frågan om lånemöjligheter för dessa företag är något som gäller det hela, om skattepressen icke skall ytterligare skruvas åt.

Dessa problem blir än viktigare och för kommuner och deras bostadsproduktionsfrämjande åtgärder mera svårbemästrade i den mån som kreditgivningen genom regleringsåtgärder och räntehöjning påverkas. I nuvarande minst sagt labila penningpolitiska läge måste detta uppmärksammas. Det är ett påtagligt samhällsintresse att bostadspolitiken kan fullföljas, och detta gör att bostadskrediten fått ett särskilt prioriterat läge i jämförelse med mycket annat. Men det förtjänar åter understrykas att byggande av vatten- och avloppsanläggningar är ett led i bostadsproduktionen och bör jämföras därmed. Bankoutskottets utlåtande nr 17 vid 1962 års riksdag betonade värdet av en klar gränsdragning av sådan särskilt nödvändig kreditgivning. Däri vill man gärna instämma, men det skulle uppenbarligen bidra till klarheten, om kommunernas lån för vatten- och avloppsföretag infogades i den bostadsbyggnadskreditsektor dit de hör.

Därför hemställs,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om åtgärder, varigenom kommunernas upplåning för byggande av vatten- och avloppsanläggningar måtte på kreditmarknaden likställas med lån för bostadsproduktion såväl beträffande lånemöjligheter som räntesatser.

Stockholm den 24 januari 1964

Ferdinand Nilsson

i Kungsängen

Torsten Andersson